EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2017 11 10
COM(2017) 659 final

2017/0296 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Latvijos Respublikai leidžiama taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos[1] (PVM direktyvos) 395 straipsnio 1 dalį Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali vieningai nuspręsti leisti bet kuriai valstybei narei imtis specialių priemonių, kuriomis nukrypstama nuo tos direktyvos nuostatų, kad būtų supaprastinta PVM rinkimo procedūra arba užkirstas kelias tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui.

Raštu (jį Komisija užregistravo 2017 m. liepos 3 d.) Latvija paprašė leisti ir toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo PVM direktyvos 287 straipsnio ir kuria leidžiama nuo PVM atleisti apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija tam tikros ribos. Iš naujo įvertinus ankstesnės ribos taikymą, Latvija prašo sumažinti atleidimo nuo PVM ribą nuo 50 000 EUR iki 40 000 EUR.

Vadovaudamasi PVM direktyvos 395 straipsnio 2 dalimi, 2017 m. rugsėjo 13 d raštais Komisija pranešė kitoms valstybėms narėms apie Latvijos prašymą. 2017 m. rugsėjo 14 d. raštu Komisija pranešė Latvijai turinti visą informaciją, kuri yra būtina prašymui įvertinti.

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Remiantis PVM direktyvos XII antraštinės dalies 1 skyriumi, valstybėms narėms suteikiama galimybė taikyti specialias mažosioms įmonėms skirtas schemas, be to, jos gali nuo PVM atleisti apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta nesiekia tam tikros ribos. Ši išimtis reiškia, kad apmokestinamasis asmuo neturi apskaičiuoti PVM už tiekiamas prekes ar teikiamas paslaugas ir todėl negali atskaityti pirkimo PVM.

Pagal PVM direktyvos 287 straipsnio 10 dalį Latvija gali atleisti nuo PVM apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija 17 200 EUR sumos, apskaičiuotos nacionaline valiuta pagal šalies įstojimo dienos valiutos keitimo kursą. Remiantis Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2010/584/ES[2], Latvijai leidžiama taikyti didesnę ribą, taigi atleisti nuo PVM apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija 50 000 EUR. Šios priemonės taikymas buvo pratęstas Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2014/796/ES[3], kuris baigia galioti 2017 m. gruodžio 31 d. Latvija prašo pratęsti priemonės taikymą nuo 2018 m. sausio 1 d. ir tuo pačiu sumažinti atleidimo nuo PVM ribą nuo 50 000 EUR iki 40 000 EUR.

Remiantis Latvijos pateikta informacija, PVM ribą sumažinus nuo 50 000 EUR iki 40 000 EUR registruotų PVM apmokestinamų asmenų skaičius išaugtų maždaug 650, daugiausia tai būtų mokesčių mokėtojai iš teisinių ir apskaitos paslaugų teikimo, mažmeninės prekybos, išskyrus prekybą automobiliais ir motociklais, veiklos ir augalininkystės ir gyvulininkystės, medžioklės ir susijusių paslaugų veiklos sektorių.

PVM mokėtojų, kurių metinė apyvarta 2015 m. neviršijo 40 000 EUR, pirkimo mokestis paprastai viršijo į nacionalinį biudžetą sumokamą PVM, todėl valstybės patiriamos PVM surinkimo iš šių asmenų sąnaudos viršytų tikėtiną gauti pajamų sumą.

---

1 OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

2 2010 m. rugsėjo 27 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2010/584/ES, kuriuo Latvijos Respublikai leidžiama taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio (OL L 256, 2010 9 30, p. 29).

3 2014 m. lapkričio 7 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2014/796/ES, kuriuo Latvijos Respublikai leidžiama taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio (OL L 330, 2014 11 15, p. 46).

Be to, kadangi dabartinė 50 000 EUR riba Latvijoje yra didesnė nei visose lyginamosiose šalyse, visų pirma palyginti su kaimyninėmis šalimis (Lietuvoje 45 000 EUR, o Estijoje 40 000 EUR), PVM ribos įvertintos iš naujo. Mokesčių administravimo ir reikalavimų laikymosi išlaidų sumažinimo nauda kruopščiai įvertinta atsižvelgiant į konkurencijos iškraipymus, atsirandančius abiejose PVM ribos pusėse dėl nevienodų mokesčių mokėtojams taikomų sąlygų.

Apmokestinamieji asmenys, kurių apyvarta neviršija ribos, ir toliau turės galimybę užsiregistruoti PVM mokėtojais.

Atsižvelgiant į tai, kad septynerius metus Latvijai leidžiama atleisti nuo PVM apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija 50 000 EUR ribos, ir į tai, kad ji iš naujo įvertino padėtį, atrodo priimtina taikyti mažesnę ribą. Todėl siūloma leisti Latvijai sumažinti MVĮ atleidimo nuo PVM ribą nuo 50 000 EUR iki 40 000 EUR iki mažiausiai 2020 m. gruodžio 31 d. arba kol įsigalios direktyva dėl metinės apyvartos ribų, kurių nesiekiantys apmokestinamieji asmenys galės būti atleidžiami nuo PVM.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Panašias nukrypti leidžiančias nuostatas buvo leista taikyti ir kitoms valstybėms narėms. Belgijai[4] buvo leista taikyti 25 000 EUR ribą, Liuksemburgui[5] – 30 000 EUR ribą, Lenkijai[6] ir Estijai[7] – 40 000 EUR ribą, Lietuvai[8] – 45 000 EUR ribą, Slovėnijai[9] – 50 000 EUR ribą, Italijai[10] – 65 000 EUR ribą.

Nuo PVM direktyvos nukrypti leidžiančios nuostatos visada turėtų būti taikomos ribotą laiką, kad būtų galima įvertinti jų poveikį. Be to, PVM direktyvos 281–294 straipsnių nuostatos dėl specialios mažosioms įmonėms skirtos schemos šiuo metu yra peržiūrimos. Kaip skelbta

---

4 2015 m. gruodžio 10 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2015/2348, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2013/53/ES, kuriuo Belgijos Karalystei leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 285 straipsnio (OL L 330, 2015 12 16, p. 51).

5 2017 m. vasario 21 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/319, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2013/677/ES leisti Liuksemburgui taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 285 straipsnio (OL L 47, 2017 2 24, p. 7).

6 2016 m. lapkričio 21 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/2090, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2009/790/EB, leidžiantis Lenkijos Respublikai taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio (OL L 324, 2016 11 30, p. 7).

7 2017 m. kovo 21 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/563, kuriuo Estijos Respublikai leidžiama taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio (OL L 80, 2017 3 25, p. 33).

8 2014 m. lapkričio 7 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2014/795/ES, kuriuo pratęsiamas Įgyvendinimo sprendimo 2011/335/ES, kuriuo leidžiama Lietuvos Respublikai taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio, taikymo laikotarpis (OL L 330, 2014 11 15, p. 44).

9 2015 m. lapkričio 10 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2015/2089, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2013/54/ES, kuriuo Slovėnijos Respublikai leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio (OL L 302, 2015 11 19, p. 107).

10 2016 m. lapkričio 8 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/1988, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2013/678/ES, kuriuo Italijos Respublikai leidžiama toliau taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 285 straipsnio (OL L 306, 2016 11 15, p. 11).

PVM veiksmų plane[11] ir 2017 m. Komisijos darbo programoje[12], Komisijos pasiūlymas visapusiško supaprastinimo dokumentų rinkinio forma bus pateiktas iki 2017 m. pabaigos.

Todėl siūloma priemonės taikymą pratęsti iki 2020 m. gruodžio 31 d. arba kol įsigalios direktyva, kuria iš dalies keičiamos PVM direktyvos nuostatos dėl specialios mažosioms įmonėms skirtos schemos.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Priemonė atitinka su mažosiomis įmonėmis susijusius Sąjungos tikslus, išdėstytus Komisijos komunikate „Visų pirma galvokime apie mažuosius“. Europos iniciatyva „Small Business Act“[13], kuriame valstybės narės raginamos teisėkūroje atsižvelgti į MVĮ būdingus bruožus ir supaprastinti esamą reglamentavimo aplinką.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

PVM direktyvos 395 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Atsižvelgiant į PVM direktyvos nuostatą, kuria grindžiamas pasiūlymas, subsidiarumo principas netaikomas.

- **Proporcingumo principas**

Šis sprendimas yra susijęs su valstybei narei jos pačios prašymu suteiktu leidimu ir nėra įpareigojamojo pobūdžio.

Atsižvelgiant į ribotą nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sritį, speciali priemonė yra proporcinga siekiamam tikslui – supaprastinti procedūras papildomam skaičiui mažųjų apmokestinamųjų asmenų ir mokesčių administratoriui.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma priemonė – Tarybos įgyvendinimo sprendimas.

Pagal Tarybos direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnį nukrypti nuo bendrų PVM taisyklių galima tik tada, kai tai vieningai leidžia Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu. Tarybos įgyvendinimo sprendimas yra tinkamiausia priemonė, nes jis gali būti skirtas atskirai valstybei narei.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Šis pasiūlymas grindžiamas Latvijos prašymu ir skirtas tik šiai valstybei narei.

---

11 Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui dėl PVM veiksmų plano „Bendros ES PVM erdvės kūrimas. Laikas spręsti“, Briuselis, 2016 4 7, COM(2016) 148 *final*.

12 „2017 m. Komisijos darbo programa. Sauganti, galių teikianti ir ginanti Europa“, Strasbūras, 2016 10 25, COM(2016) 710 *final*.

13 2008 m. birželio 25 d. KOM(2008) 394.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio vertinimas**

Pasiūlymu dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo Latvijai leidžiama toliau nuo PVM atleisti apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija 40 000 EUR. Asmenims, kurių apmokestinamoji apyvarta neviršija ribos, nereikia registruotis PVM mokėtojais, todėl taikant priemonę sumažės jiems tenkanti administracinė našta, nes jie neprivalės saugoti PVM registrų arba teikti PVM deklaracijų.

Pasak Latvijos, 40 000 EUR ribos nustatymas jokios esminės įtakos pajamų iš PVM surinkimui neturės. Priešingai, ekonominės veiklos vykdytojų, kurių metinė apyvarta yra nuo 40 000 EUR iki 50 000 EUR, pateiktų PVM deklaracijų analizė rodo, kad įvedus 40 000 EUR registravimosi PVM mokėtojais ribą bendra PVM pajamų suma išaugs 5,9 mln. EUR.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas ES biudžetui poveikio neturi, kadangi Latvija apskaičiuos kompensaciją pagal Tarybos reglamento (EEB, EURATOMAS) Nr. 1553/89 6 straipsnį.

5. KITI ELEMENTAI

Pasiūlyme numatyta laikino galiojimo sąlyga.

2017/0296 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Latvijos Respublikai leidžiama taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos[1], ypač į jos 395 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) remdamasi Direktyvos 2006/112/EB 287 straipsnio 10 punktu, Latvija nuo PVM gali atleisti apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija 17 200 EUR sumos, apskaičiuotos nacionaline valiuta pagal jos įstojimo dieną galiojusį valiutos keitimo kursą;

(2) remiantis Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2010/584/ES[2], Latvijai iki 2013 m. gruodžio 31 d. buvo leista taikyti nukrypti leidžiančią priemonę ir nuo PVM atleisti apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija 50 000 EUR. Šios priemonės taikymas buvo pratęstas Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2014/796/ES[3], kuris baigia galioti 2017 m. gruodžio 31 d.;

(3) raštu (jį Komisija užregistravo 2017 m. liepos 3 d.) Latvija paprašė leisti taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB 287 straipsnio 10 dalies, kad būtų galima toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB 287 straipsnio 10 dalies ir taip pat sumažinti atleidimo nuo PVM ribą iki 40 000 EUR. Taikant tą priemonę apmokestinamieji asmenys būtų atleidžiami nuo tam tikrų ar visų su PVM susijusių prievolių, nurodytų Direktyvos 2006/112/EB XI antraštinės dalies 2–6 skyriuose;

(4) remdamasi Direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnio 2 dalimi, Komisija 2017 m. rugsėjo 13 d. laišku pranešė kitoms valstybėms narėms apie Latvijos prašymą. 2017 m. rugsėjo 14 d. raštu Komisija pranešė Latvijai turinti visą informaciją, kuri yra būtina prašymui įvertinti;

(5) atsižvelgiant į tai, kad dėl sumažintos ribos sumažėtų mažųjų įmonių PVM prievolės, taigi ir joms tenkanti administracinė našta, Latvijai turėtų būti leista toliau taikyti šią

[1] OL 347, 2006 12 11, p. 1.

[2] 2010 m. rugsėjo 27 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2010/584/ES, kuriuo Latvijos Respublikai leidžiama taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio (OL L 256, 2010 9 30, p. 29).

[3] 2014 m. lapkričio 7 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2014/796/ES, kuriuo Latvijos Respublikai leidžiama taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio (OL L 330, 2014 11 15, p. 46).

priemonę ribotą laiką. Apmokestinamieji asmenys toliau turėtų turėti galimybę rinktis įprastines PVM procedūras;

(6) Direktyvos 2006/112/EB 281–294 straipsniai dėl specialios smulkaus verslo įmonėms skirtos schemos šiuo metu yra peržiūrimi, todėl gali būti, kad direktyva, kuria iš dalies keičiamos tos Direktyvos 2006/112/EB nuostatos, įsigalios anksčiau, nei baigs galioti nukrypti leidžianti nuostata;

(7) remiantis Latvijos pateikta informacija, ribos sumažinimas turės tik nedidelį poveikį bendrai galutinio vartojimo etape surenkamų mokesčių pajamų sumai;

(8) nukrypti leidžianti nuostata nedaro poveikio Sąjungos nuosaviems ištekliams, gaunamiems iš pridėtinės vertės mokesčio, nes Latvija apskaičiuos kompensaciją pagal Tarybos reglamento (EEB, EURATOMAS) Nr. 1553/89[4] 6 straipsnį,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypstant nuo Direktyvos 2006/112/EB 287 straipsnio 10 punkto, Latvijos Respublikai leidžiama nuo PVM atleisti apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija 40 000 EUR.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja pranešimo apie jį dieną.

Šis sprendimas taikomas nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. arba iki direktyvos, kuria iš dalies keičiami Direktyvos 2006/112/EB 281–294 straipsniai dėl specialios smulkaus verslo įmonėms skirtos schemos, įsigaliojimo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Latvijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

[4] 1989 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas) Nr. 1553/89 dėl galutinių vienodų nuosavų lėšų, kaupiamų iš pridėtinės vertės mokesčio, surinkimo priemonių (OL L 155, 1989 6 7, p. 9).